

Sygn. akt II CSK 590/18

POSTANOWIENIE

Dnia 28 maja 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Roman Trzaskowski

w sprawie z wniosku C. K.

przy uczestnictwie A. N. - Z.

o stwierdzenie nabycia spadku po J. N.,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 28 maja 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki postępowania

od postanowienia Sądu Okręgowego w Ł.

z dnia 27 kwietnia 2018 r., sygn. akt III Ca [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i ustala,
że każdy z uczestników ponosi koszty postępowania
kasacyjnego związane ze swoim udziałem w sprawie.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 11 sierpnia 2017 r. wydanym w sprawie z wniosku C. K. z udziałem A. N. - Z. o stwierdzenie nabycia spadku po J. N., zmarłym w dniu 14 listopada 2013 r. w Ł., ostatnio stale zamieszkałym w Ł., Sąd Rejonowy w Ł. stwierdził, że spadek ten nabyła na podstawie ustawy córka A. N. - Z. w całości, a spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr [...] położonego w Ł. przy ul. B. [...] nabyli na podstawie testamentu notarialnego z dnia 11 czerwca 2012 r. sporządzonego w Kancelarii Notarialnej notariusza P. K., nr rep. A - Nr [...], otwartego i ogłoszonego w Sądzie Rejonowym w Ł. w dniu 9 lipca 2015 r. uczestniczka i wnioskodawca jako zapisobiercy windykacyjni w udziałach wynoszących po 1/2 części.

Postanowieniem z dnia 27 kwietnia 2018 r. Sąd Okręgowy w Ł. oddalił apelację uczestniczki postępowania.

W skardze kasacyjnej, w uzasadnieniu wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, uczestniczka wskazała przyczynę kasacyjną określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. W jej ocenie, w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, polegające na konieczności rozstrzygnięcia o możliwości oddalenia przez sąd wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego w sytuacji, w której zarzuty do treści opinii (po uzupełnieniu materiału dowodowego) nie zostały przez biegłego omówione.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z art. 398¹ § 1 k.p.c. wynika, że skarga kasacyjna przysługuje co do zasady od prawomocnych orzeczeń sądów drugiej instancji, a więc orzeczeń wieńczących dwuinstancyjne postępowanie sądowe, w którym sądy obu instancji dysponują pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. Jednakże zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania tylko wtedy, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W zamyśle ustawodawcy skarga kasacyjna stanowi zatem nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza

indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, w szczególności przez zapewnienie jednolitej wykładni i stosowania prawa. Wyłączną podstawą oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania są wskazane w niej przyczyny kasacyjne wraz z uzasadnieniem (art. 398⁴ § 2 k.p.c.).

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, skarżący, który jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał przyczynę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., powinien odpowiednio sformułować zagadnienie prawne, wskazać przepisy prawa, na których tle zagadnienie się wyłoniło oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą możliwość rozbieżnych ocen prawnych oraz świadczącą o istotności tego zagadnienia (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, Nr 1, poz. 11; z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, nie publ.; z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, nie publ.). Zagadnienie jest istotne, jeżeli jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla ukierunkowania praktyki sądowej i rozstrzygnięcia sprawy, w której zagadnienie powstało (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 września 2012 r., II CSK 180/12, nie publ. oraz z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, nie publ.), wywołuje poważne wątpliwości, a zarazem nie było dotychczas rozstrzygnięte w judykaturze albo dotychczasowe orzecznictwo wymaga zmiany (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2016 r., II CSK 94/16, nie publ.).

Zagadnienie przedstawione przez uczestniczkę nie czyni zadość przedstawionym wymaganiom. Jego lakoniczne uzasadnienie nie wskazuje przepisów prawa, na tle których powstało, ani nie zawiera niezbędnej argumentacji jurydycznej, a ogranicza się w istocie do wyводу, że opinie biegłego pozostawiły wiele wątpliwości i mimo wezwania Uczestniczki do złożenia zastrzeżeń do opinii, Sąd nie doprowadził do wyjaśnienia formułowanych wobec tej opinii zarzutów, lecz samodzielnie dokonał ich oceny, choć nie posiadał wiedzy specjalnej. Chodzi zatem w istocie o skłonienie Sądu Najwyższego do skontrolowania zastosowania przepisów postępowania w konkretnej sprawie. Jest tak także dlatego, że kwestia, czy sąd może oddalić wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego w sytuacji, w której zarzuty do treści opinii (po uzupełnieniu materiału dowodowego) nie zostały przez biegłego omówione, nie da się rozstrzygnąć w sposób abstrakcyjny, gdyż

zależy od charakteru tych zarzutów. W szczególności, jeżeli sprowadzają się do zarzutu pominięcia części materiału dowodowego, a sąd stwierdzi, że materiał ten został przez biegłego uwzględniony – a tak stało się w niniejszej sprawie w odniesieniu do „pominięć” przywoływanych w uzasadnieniu zarzutów kasacyjnych, powielających w tym względzie zarzuty apelacyjne (m.in. co do pominięcia wielokrotnej hospitalizacji psychiatrycznej) - wówczas dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego albo kolejnej opinii uzupełniającej jest zbędne. Nie budzi też wątpliwości, że co do zasady dowód z opinii biegłego podlega ocenie na podstawie art. 233 § 1 k.p.c., podobnie jak inne środki dowodowe (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2000 r., I CKN 1170/98, OSNC 2001, Nr 4, poz. 64 i z dnia 26 stycznia 2017 r., I CSK 142/15, nie publ., oraz wyroki Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2002 r., V CKN 1354/00, nie publ., z dnia 21 października 2004 r., V CK 143/04, nie publ., z dnia 14 listopada 2013 r., IV CSK 135/13, niepubl., z dnia 16 stycznia 2014 r., IV CSK 219/13, nie publ., z dnia 25 czerwca 2014 r., IV CSK 621/13, nie publ., z dnia 20 stycznia 2015 r., V CSK 254/14, nie publ., z dnia 12 lutego 2015 r., IV CSK 275/14, nie publ., z dnia 14 stycznia 2016 r., IV CSK 223/15, nie publ., i z dnia 14 grudnia 2018 r., I CSK 689/17, nie publ.). *In casu* od samego początku istotą sporu była ocena stanu zdrowia psychicznego J. N. i kluczowej w tym zakresie opinii biegłego, a Sąd Okręgowy poświęcił jej wzmożoną uwagę (por. s. 8-11 uzasadnienia), konfrontując także tę opinię i stwierdzając jej zbieżność z wnioskami wynikającymi z innych dowodów, a w szczególności z zeznań notariusza dokumentującego ostatnią wolę spadkodawcy, oraz oceniając motywację testatora za w pełni racjonalną i zrozumiałą w świetle ustaleń dotyczących relacji z uczestniczką i wnioskodawcą.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. oraz – co do kosztów – art. 520 § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.